

Batagaa kaŋ Pol n'a sanba Efez borey se

Citaaboo fahamandiroo

Efez man'ti kala koyra beeri. A sii kala gandaa ra kaŋ se i ga nee Tirki.

Pol diyawtaray naarumay hinzantoo ra, a na jüiri hinza tee Efez. Waatoo kaŋ Pol ga batagaa woo sanba Efez borey se, a sii kala kasaa ra. Hayaa kaŋ a g'a har batagaa ra ga hin ka zamnandi ihinka:

- 1. Nongu jinaa ra boro ga dii kaŋ Pol ga nee kaŋ hayey kaŋ goo beenaa ra nda wey kaŋ goo laboo ga kul ga kaa ka tee affoo Almasihu ra (zamnaa 1.10).*
- 2. Nongu hinkantoo ra Pol ga nga batagaa cawkey bayrandi kaŋ i ma tee affoo. Woo ti haya kaŋ ga ngi hunayan taagaa cebe kaŋ ga duwandi Almasihu bande. A ga šelaŋ Irkoy hinoo ga, a nee mo ganakey ma Irkoy hinoo tee wongu jinay.*

Batagaa woo ra ir ga dii kaŋ ganakey si hin ka tee affoo nda i mana denji Hallasikaa ga kaŋ ti ir Koyoo Isa Almasihu.

Borey kaŋ se batagaa sanbandi maqney

nda fooyanoo kaŋ teendi i se

¹ Agay Pol kaŋ ti Almasihu Isa diyaw Irkoy ibaayoo ra ka batagaa woo sanba Irkoy boro

henanantey se kaŋ ti Almasihu Isa boro laadirantey* [kaŋ goo Efez koyraa ra].

² Ir Baaba Irkoy nda ir Koyoo Isa Almasihu anneemaa nda alaafiyaa ma kaa war ga.

Albarkaa kaŋ Irkoy n'a noo ir se Almasihu bande

³ Albarka ma bara Irkoy se kaŋ ti ir Koyoo Isa Almasihu Koyoo nda nga Baaba. A na nga Hundoo albarka dumey kul daŋ ir ra beenaa nongey ra Almasihu alhormaa ra.

⁴ Irkoy n'ir suuba Almasihu albarkaa ra za adupna mana daara, hala ir ma tee Irkoy boro henananteyan nda boroyan kaŋ ga laybu sii nga jine nga bajoo ra.

⁵ A n'a kayandi za gayyan k'ir tee ize kanbariyan Isa Almasihu albarkaa ra ka sawa nda nga ibaayoo kaŋ ga kan a se,

⁶ hala ir ma Irkoy daržaa saabu nda nga anneemaa kaŋ a n'a doori ir boŋ nga Baakaa albarkaa ra.

⁷ Nga k'ir feeri k'ir kaa zunubu ra nga kuroo albarkaa ra, a n'ir laybey yaafa ka sawa nda nga anneemaa beeriyanoo.

⁸ A hanse ka anneemaa woo boobandi ir se nda lakkal nda fahamay dumi kul.

⁹ A na nga ibaayoo sirroo bayrandi ir se ka sawa nda woo kaŋ ga kan a se kaŋ a n'a kayandi za gayyan Almasihu ra.

---

* **1:1 1.1** «Almasihu Isa laadirantey», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «Almasihu Isa ganakey».

10 Nga ibaayoo ra, nda waatey timme, a ga hayey kanj goo beenaa ra nda hayey kanj goo laboo ga kul tee affoo Almasihu ra.

11 Almasihu albarkaa ra ir duu ir bagaa tuboo†, ir kanj a bay k'ir kayandi ka sawa nda Irkoy dunbandiroo. Nga da no ma haya kul tee ka sawa nda woo kanj a n'a kayandi nga ibaayoo ra,

12 hala ir kanj jin k'ir naataa danj Almasihu ra, ir ma Irkoy daržaa saabu.

13 Almasihu albarkaa ra war mo, war maa cimoo šennoo kanj ti Alhabar Boryaa kanj na war hallasi. War naanay a, woo banda ga, tammaasaa kanj allaahidoo zandi kanj ti Hundi Henanantaa huru war ga.

14 Hundi Henanantaa woo ti tolmaa ir tuboo se kanj g'ir hakiikandi kanj ir ga duu gomnoo ir feeriyanoo ga ka Irkoy daržaa saabu.

Pol ga Irkoy ŋaaray Efez borey se

15 Woo se agay mo, za ay maa naanaa kanj war n'a danj ir Koyoo Isa ra, nda takaa kanj nda war ga baa Irkoy boro henanantey kul,

16 ay mana fay nda ka albarka danj Irkoy se war here, ay ŋaarayrey ra ay ga hongu war.

17 Ay g'a ŋaaray ir Koyoo Isa Almasihu Koyoo ga kanj ti Baaba Irkoy daržantaa, a ma war noo nga Hundoo kanj ga lakkal noo ka Irkoy bayraa bangandi war se.

18 A ma war biney moyey feeri hala war ma naataa bay kanj se a na war cee, ka nga daržaa

---

† 1:11 1.11 «Almasihu albarkaa ra ir duu ir bagaa tuboo», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «Almasihu albarkaa ra ir danjandi jere ga».

beeriyanoo bay kaŋ Irkoy boro henanantey g'a tubu,

¹⁹ ka hini beeroo bay kaŋ a n'a dan ir kaŋ ga naanay ga. Hinoo woo, a n'a sanba nda nga gaaboo kul.

²⁰ A n'a cebe Almasihu bande waatoo kaŋ a n'a tunandi bukawey ra k'a gorandi nga kabe henna ga beenaa nongey ra.

²¹ A n'a gorandi kokoytaray kul boŋ, nda hini kul boŋ, nda gaabi kul boŋ, nda koytaray kul boŋ, nda maa kaŋ ga harandi kul boŋ, a ma tee zamanoo woo ra wala zamanoo kaŋ ga kaa ra.

²² Irkoy na haya kul dan Almasihu cewey cire, a n'a dan haya kul jine k'a tee Egilizoo boŋoo.

²³ Egilizoo man'ti kala nga gaahamoo, nga no ma haya kul too nongu kul here.

2

Ka hun buuyan ra ka huru hunayan ra

¹ War mo kaŋ bay ka buu war laybey nda war zunubey maaganda se,

² war cindi ka dira i ra sanda takaa kaŋ nda adupna ga dira ka sawa nda Ibilisi kaŋ ti hewoo hini laalaa boŋkoynoo, hundoo kaŋ ga goy sohō da borey ra kaŋ si hanajer.

³ Ir mo cindi i ra, ir nda ey kul marga ka hanga hayey kaŋ hundi g'i boonay, nda nga ibaayey, nda ir miilewey bande. Ir azzaatoo kate ir ma tee sanda borey cindey kaŋ ti boroyan kaŋ goo Irkoy futayyanoo cire.

⁴ Amma Irkoy kaŋ ga hanse ka tamalla, baji beeroo kaŋ a n'a tee ir se maaganda,

⁵ ka gar ir buu ir laybey ra, a n'ir hunandi Almasihu bande. Irkoy anneemaa albarkaa ra war hallasi.

⁶ A n'ir tunandi a bande k'ir gorandi a bande beenaa nongey ra Almasihu Isa albarkaa ra.

⁷ A na woo tee hala zamaney kan ga kaa ra, a ma borohennataray ka nga anneemaa beeriyanoo kan ga bisa haya kul cebe ir se Almasihu Isa albarkaa ra.

⁸ Zama Irkoy anneemaa albarkaa ka war hallasi, naanay k'a noo war se, man'ti war k'a tee de, Irkoy nooyan no.

⁹ Man'ti teegoy henna k'a tee, hala boro kul masi bolsay.

¹⁰ Zama ir man'ti kala Irkoy teegoy. A na Almasihu Isa k'ir taka hala ir ma teegoy henney kan a n'i soolu za gayyan ir ma hin k'i ka dira.

Ir kul ti affoo Isa Almasihu ra

¹¹ Woo maaganda se wa hongu takaa kan ga war cindi: waatoo din gaaham here war man'ti kala dumiyar kan man'ti Alyahuudu. Borey kan se i ga nee borey kan hurubangu ga war dii nda jofolo, alaada kan kabe g'a dan ngi gaahamey ga maaganda se.

¹² Waatoo din war cindi ka mooru Almasihu, war sii nda fondo ka huru Izirayel jamaa ra, Irkoy amaanawey allaahidoo kan a n'a zaa, war sii nda i ra haya kul. Naata sii war se, adupna ra war cindi ka mooru Irkoy.

¹³ Amma sohõ, Almasihu Isa bande, war kan waatoo din war ga mooru, Almasihu kuroo na war manandi.

14 Nga hunday ti ir alaafiyaa, hayey kanj fay ka tee ihinka, a n'i tee affoo. Nga hamoo ra, cetaa kanj ga faya kanj ti iberitaray, a n'a kayri.

15 A na Musa ašariyaa nda nga yaamarey kanj goo alhukumey ra tuusu hala nga ma ihinkaa kanj ti Alyahuudey nda dumey kanj man'ti Alyahuudu kul tee boro taaga foo nga albarkaa ra ka alaafiyaa gorandi,

16 ka ihinkaa kul tee gaaham folloku ka ngi nda Irkoy waafakandi kanjandibundoo albarkaa ra, ka iberitaray wii.

17 A kaa ka alaafiyaa Alhabar Boryaa har war kanj ga mooru se, a n'a har wey kanj ga man se.

18 Zama Almasihu albarkaa ra ir nda ngi kul, Hundi folloku ra ir ga hin ka too Baaba Irkoy do.

19 Woo ra war man'ti yawyanj koyne, wala taabušijan, war goo Irkoy boro henanantey jamaa ra, war goo Irkoy hugoo borey ra.

20 War tee cinaroo nongu, cinaroo asaasoo bonj war cinandi kanj man'ti kala diyawey nda annabey. Almasihu Isa hunday ti hugoo kanjoo tondoo.

21 Almasihu ra hugoo kul ga cere dii ka kay ka tee ir Koyoo hugu henanantaa.

22 Nga da ra war mo goo ma marga ka tee cinaroo nongu ka tee gorodoo Irkoy se nga Hundoo albarkaa ra.

3

Goyoo kanj Pol n'a tee dumey here kanj man'ti Alyahuudu

¹ Woo maaganda se agay Pol tee kasa-ize Almasihu [Isa] sabboo se, war kan man'ti Alyahuudu maaganda.

² Šikka sii kan war maa Irkoy anneemaa goyoo kan nondi ya ne war maaganda se.

³ [Zama] Irkoy nka nga sirroo cebe ya ne bangayyan ra, sanda takaa kan nda agay ne k'a hantum šenni kayna ra.

⁴ Nda war n'a caw, war ga hin k'ay fahamaa bay Almasihu sirroo ra.

⁵ Sirroo woo, Irkoy man'a bayrandi zamaney kan bisa adamizey se sanda takaa kan nda sohõ a n'a cebe nda nga Hundoo nga diyaw henanantey nda nga annabey se.

⁶ Sirroo ne: Alhabar Boryaa albarkaa ra dumey kan man'ti Alyahuudu nda Alyahuudey ga duu tubu follokaa, i ga tee kunturu follokaa, i ga marga Irkoy allaahidu follokaa ra kan a n'a zaa Almasihu Isa alhormaa ra.

⁷ Ay tee a se goykaw ka sawa nda Irkoy anneemaa nooyanoo kan nondi ya ne nga hinoo albarkaa ra.

⁸ Agay kan kacca nda Irkoy boro henanantey kul, anneemaa woo nondi ya ne ka Almasihu gomnoo beeriyanoo kan si hin ka bayrandi ka ben har dumey kan man'ti Alyahuudu se.

⁹ Sirroo goyoo din kan nda Irkoy kan na haya kul taka, kan tugandi za zamanyan, a n'ay noo y'a kaarandi [borey kul se],

¹⁰ hala Egilizoo bande sohõ Irkoy lakkaloo kan ga dumi-dumi, a ga waaniwaani ma cebandi hini nda gaabey se kan goo beenaa nongey ra.

¹¹ A na woo tee ka sawa nda dunbari abadan-
taa kanj a n'a ka goy Almasihu Isa ir Koyoo
albarkaa ra.

¹² Almasihu bande, lakkalkanaa kanj ir duu a,
a ra, no ma kate ir ma hin ka man Irkoy nda
naanay timmante.

¹³ Woo se ay g'a wiri war ga, zarabey kanj ga
duu agay war maaganda se masi war biney kaa.
War daržaa no.

Bajoo kanj Almasihu n'a cebe

¹⁴ Woo se ay ga kanje sonbu Baaba Irkoy se

¹⁵ kanj ra hayragey kul maajoo hun kanj goo
beenaa ra nda laboo ga.

¹⁶ A ma kate war kunehere bora albarkaa ma
tonton nda hini nga Hundoo albarkaa ra ka sawa
nda nga daržaa beeriyanoo,

¹⁷ hala a ma naanaa ka Almasihu gorandi war
biney ra, de mo war ma linji sinji ka tabati baji
ra.

¹⁸ Woo ra war nda Irkoy boro henanantey
kul ga hin ka duu gaabi ka Almasihu ba-
joo hayyanoo, nda nga kuuyanoo, nda nga
kayyanoo, nda nga guusuyanoo bay.

¹⁹ Koyne mo ka Almasihu bajoo bay kanj bisa
bayray kul ka too met nda Irkoy beeriyanoo kul.

²⁰ Bora kanj ga hin ka haya tee kanj bisa haya
kul kanj ir g'a njaaray wala woo kanj ir g'a hongu
ka sawa nda hinoo kanj ga goy ir ra,

²¹ darža ma bara a ga Egilizoo ra, a ma bara
a ga Almasihu Isa albarkaa ra, zamaney kul izey
ma darža danj a ga abada hala abada. Amin.

4

Egilizoo tee affoo Almasihu albarkaa ra

¹ Woo maaganda se ay g'a njaaray war ga, agay kanj ti kasa-ize ir Koyoo maapoo se, ciyayanoo kanj nda war ciyandi, war ma dira nda taka kanj ga hima nda a,

² nda boŋ yeeti gandayan, nda bineyaynay, nda suuri, war ma cere mupe nda baji.

³ War ma gaabandi war cere diiyanoo ga Irkoy Hundoo albarkaa ra, alaafiyaa ma tee linjoo kanj ga war dii cere ga.

⁴ Gaaham folloku bara, Hundi folloku bara, takaa kanj nda war ciyandi naata folloku se kanj ti war ciyayanoo naataa.

⁵ Koy folloku bara, nda naanay folloku, nda batizeyan folloku.

⁶ Irkoy folloku bara, nga ti boro kul Baaba, a goo boro kul boŋ, a ga goy boro kul ra, a goo boro kul ra.

⁷ Amma ir affoo kul duu anneemaa, boro foo kul duu nga bagaa takaa kanj nda Almasihu baa.

⁸ Woo se a harandi Citaaboo ra ka nee:

«Kanj a žigi ka koy beene,
a na kasa-izeyanj ka žigi ka koy nga bande,
a na gomniyanj tee adamizey se.»*

⁹ «A žigi» ti macin nda man'ti kanj a zunbu jina [nongey kanj goo] laboo koroo ra?

¹⁰ Bora kanj zunbu da no ka žigi beenaa kul se beene hala a ma haya kul too.

---

* 4:8 4.8 Zabur 68.19.

¹¹ Nga no ka boroyan noo i ma tee diyaw, a na affooyan noo i ma tee annabiyan, affooyan a n'i noo i ma tee Alhabar Boryaa harkawyan, affooyan a n'i noo i ma tee alfayan nda cawandikawyan,

¹² hala Irkoy boro henanantey ma soolu nga goyoo teyanoo se ka Almasihu gaahamoo cin k'a kayandi,

¹³ hala ir kul ma tee affoo naanaa fondaa ra nda Irkoy Iz'aroo bayraa ra, ka tee adamize timmante, ka too ka tee boroyan kan nin sanda Almasihu.

¹⁴ Woo ra ir si cindi ka tee zanka kaccuyan kan ga doy-doy de cawandiyan kul kan kaa hewoo g'i zaa ka koy, nda adamizey dargaa, nda ngi carmaa ra kan ga borey firkandi.

¹⁵ Amma ir ga cimoo har baji ra, woo ra ir ga tonton haya kul here boraa kan ti bonoo albarkaa ra, Almasihu.

¹⁶ Nga no ma kate kunturoo kul ma denji ka cere dii nda dobey kul kan goo a ra, nongu foo kul nda nga goy takaa. Nga no ma kate kunturoo ma cinandi ka tonton nga bon ga baji ra.

Hunayan taaga Almasihu bande

¹⁷ Hayaa kan ay g'a har k'a bayrandi ay Koyoo maapoo ga man'ti kala war masi yee ka dira sanda dumey kan si Irkoy bay dira takaa, ngi lakkal yaadaa bande.

¹⁸ Ngi lakkaley sii kala kubay ra. Yawyan no hunaroo here kan hun Irkoy do ngi lakkal janjaa nda ngi binešendaa maaganda se.

19 Biney mana yee ka kula, i na ngi boŋ noo haya futu boonayyan se ka haya žiiba dumi kul tee bila haawi.

20 Amma war, man'ti takaa woo nda war na Almasihu bay.

21 Nda a gar war maar'a, i na war cawandi ka sawa nda cimoo kaŋ goo Isa ra,

22 maanaa war na war teegoy žeeney naŋ, ka attabiya žeenaa kaa war ga kaŋ ga funbu ka hanga boonay dargantey bande.

23 War goo ma duu fahamay taaga war lakka-ley ra.

24 War na attabiya taagaa daŋ war ga sanda darbay, woo kaŋ takandi ka hima nda Irkoy. A si diyandi kala cimoo šerretaraa ra nda nga henanyanoo ra.

25 Woo maaganda se wa taari naŋ, war affoo kul ma cimi har ceroo se, zama ir man'ti kala cere gaaham nonguyaŋ.

26 «Nda war futu, war masi zunubu tee.»†
Waynaa masi kaŋ war futuyanoo ga.

27 War masi Ibilisi noo fondo kul.

28 Boro kaŋ ga zay, a ma fay nda zaytaray, a ma gaabandi ka [nga] kabey ka goy henna tee hala a ma hin ka tilasante faaba.

29 Šenni futu kul masi hun war miŋey ra, wa šenni hinne har kaŋ ga boori, a ma borey nafa hala a ma tee borey kaŋ ga haŋajer se anneema.

30 War masi Irkoy Hundi Henanantaa binoo maray, Irkoy n'a daŋ war ga sanda tammaasa, feeriyanoo zaaroo se.

---

† 4:26 4.26 Zabur 4.4.

³¹ War ma dooray kul, nda binetunay, nda futay, nda zahāyan, wala wowi, nda laalay kul moorandi war.

³² Wa boori cere se, war ma hinna, war ma yaafa cere se sanda takaa kaŋ nda Irkoy yaafa war se Almasihu albarkaa ra.

5

Wa dira gaayoo ra

¹ War ma tee Irkoy dendenkey, war man'ti kala nga izey, nga baakey.

² Wa dira baji ra, sanda takaa kaŋ nda Almasihu baa ir, a na nga boŋ noo sanda sargari ir maaganda se, a tee sargari kaŋ sunnaaraa ga kan Irkoy se.

³ Woy nda aru izefututaray, wala žiibi dumi kul kaŋ no, wala albahiitaray, wey ngi maapey masi ba ciyandi war game, a si hima Irkoy boro henanantey ma wey tee.

⁴ Haya haawinte mo, wala šenni yaada, wala šenni futay, i kul si hima. Woo kaŋ ga hima ti albarka danyan Irkoy se.

⁵ Zama war ma bay kaŋ boro kaŋ ga woy nda aru izefututaray tee, nda boro žiiba, nda albahiiri – tooru ganakaw no – si duu tubuhaya Almasihu nda Irkoy Laamaa ra.

⁶ Boro kul masi war darga nda šenni koonuyan, zama hayey wey maaganda se Irkoy futayyanoo ga kaa borey ga kaŋ si hanajer a se.

⁷ War masi marga nda ey ka ngi hayey tee.

⁸ Waatoo din kubay ti war, amma sohō gaay ti war ir Koyoo albarkaa ra. Wa dira sanda gaay izeyan.

⁹ Zama hayaa kaŋ gaay g'a hay man'ti kala: borohennataray dumi kul, nda šerretaray, nda cimi.

¹⁰ Wa hayey ceeci k'i laasaabu kaŋ ga kan ir Koyoo se.

¹¹ War masi marga nda kubaa teegoyey, i sii nda nafa, amma w'i fatawandi.

¹² Hayey kaŋ i g'i tee tuguyan ra, haawi no a ma ba harandi.

¹³ Haya kul kaŋ ga fatawandi, gaayoo g'a fattandi,

¹⁴ zama haya kul kaŋ fatawandi ga diyandi gaayoo ra, woo se i nee:

«Tun, ni kaŋ ga jirbi,

tun ka hun bukawey game,

Almasihu ga nga annuuraa dan ni ga.»

¹⁵ Wa hanse ka takaa laasaabu kaŋ nda war ga dira. War masi dira sanda hollokomyan, wa dira sanda lakkalkoyniyan

¹⁶ kaŋ ga goy nda waatoo kaŋ war duu a, zama zaarey wey ga laala.

¹⁷ War masi tee boroyan kaŋ sii nda lakkal, war ma hayaa bay kaŋ ti ir Koyoo ibaayoo.

¹⁸ War masi war boŋ suwandi nda harifutu, izefututaray no, amma war ma too met nda Irkoy Hundoo.

¹⁹ Cere bande war ma zaburyan har, ka saabu dooniyan, nda dooniyan don kaŋ Irkoy n'i noo, war ma don k'ir Koyoo saabu nda war binoo kul.

²⁰ Alwaati kul, haya kul kaŋ no, war ma al-barka tee Irkoy ir Baaba se ir Koyoo Isa Almasihu maapoo ga.

21 Wa yee cere cire Almasihu beerandiyan maaganda se.

Woyey nda ngi kurney

22 Woyey, wa ben war kurney cire sanda takaa kaŋ nda war ga ben ir Koyoo cire.

23 Zama kurne ti woy boŋkoynoo sanda takaa kaŋ nda Almasihu ti Egilizoo boŋkoynoo. Nga ti gaahamoo* Hallasikaa.

24 Takaa kaŋ nda Egilizoo ga ben Almasihu cire, takaa din da haya kul ra woyey ma ben ngi kurney cire.

25 Kurney, wa baa war wandey sanda takaa kaŋ nda Almasihu baa Egilizoo, de a na nga boŋ noo nga maaganda se

26 hala nga m'a jisi jere ga Irkoy se k'a henanandi nda hari. A na nga meešenoo k'a jumay.

27 Ka Egilizoo kayandi nga jine nda darža, bila žiibi, bila ndella, wala haya kaŋ ngi nda ey ga hima hala nga ma Egilizoo tee henanante kaŋ ga laybu sii.

28 Takaa din da kurne mo ga hima ka baa nga wandoo sanda nga boŋ gaahamoo. Boro kaŋ ga baa nga wandoo, ga baa nga boŋ.

29 Boro kul mana bay ka konna nga boŋ gaahamoo, boro mm'a huna k'a saajaw, sanda takaa kaŋ Almasihu mo g'a tee Egilizoo se,

30 zama ir man'ti kala nga gaahamoo nonguyan.

---

* 5:23 5.23 Gaahamoo woo man'ti kala Egilizoo.

³¹ Citaaboo nee: «Woo maaganda se aru ga hun nga paa nda nga baaba do ka denji nga wandoo ga, de ngi boro hinkaa ga tee gaaham folloku.»†

³² Sirroo woo ga beeri. Agay, ay si šelan kala Almasihu nda Egilizoo ga.

³³ Haya kul kaŋ no, war affoo kul ma baa nga wandoo sanda takaa kaŋ nda a ga baa nga boŋ, haya kaŋ ti woy, a ma nga kurpoo beerandi.

6

Zankey nda ngi hayragey

¹ Zankey, wa haŋajer war hayragey se [ir Koyoo maaganda se], haya no kaŋ ga hima.

² «Ni paa nda ni baaba beerandi», yaamar jinaa ti woo kaŋ bande allaahidu goo kaŋ ga nee:

³ «hala ma duu albarka, ma duu aloomur laboo ga.»*

⁴ War mo baabey, war masi war izey biney hasara, w'i biiri aladabu henna ra ka sawa nda ir Koyoo hoyrawey.

Baŋney nda ngi koyey

⁵ Baŋney, wa haŋajer war aduŋŋa koyey se nda hunburay, nda jijiriyani, nda bine boryo sanda takaa kaŋ nda war ga haŋajer Almasihu se.

⁶ War masi hayey tee ngi ndumey maaganda se sanda ka ceeci ka kan adamize se, amma wa tee sanda Almasihu baŋnayan kaŋ ga goy ka Irkoy ibaayoo tee nda ngi biney kul.

⁷ Wa goy nda bine hennay sanda haya kaŋ ir Koyoo se war g'a tee, man'ti adamize se,

† 5:31 5.31 Sintinoo 2.24.

* 6:3 6.2-3 Fattaroo 20.12; Alhukumoo 5.16.

⁸ zama war ga bay kaŋ boro foo kul, a ma tee baŋna wala borcin, haya henna kul kaŋ a n'a tee, a ga duu nga sufuraa ir Koyoo do.

⁹ War mo baŋney koyey, war ma takaa din da tee war baŋney se, wa fay nda burbusuyan, zama war ga bay kaŋ ngi Koyoo nda war wanoo goo beenaa ra, de mo nga, a si borey bisandi cere.

Irkoy wongu jinawey kaŋ a n'i noo ganakey se

¹⁰ Woo kul banda ga, wa duu gaabi ir Koyoo ra nda nga hini gaabantaa.

¹¹ Wa Irkoy wongu jinawey kul daŋ war ga, hala war ma hin ka kay Ibilisi carmawey se.

¹² Zama wey kaŋ ir nda ey ga wongu sii nda kuri, i sii nda gaaham, i man'ti kala hiney, nda gaabey, nda kubaa woo koyey, nda ganjeŋ kaŋ goo beenaa nongey ra.

¹³ Woo se war ma Irkoy wongu jinawey kul zaa, hala zaari laalaa hane war ma hin ka kay i jine, tangamyanoo banda ga, war ma hin ka kay.

¹⁴ War ma kay war boŋ ga, cimi ma tee hayaa kaŋ nda war ga war gamey haw, ŧerretaray ma tee guuru darbayaŋ ga huru war jindey ra.

¹⁵ Sooluyan ka alaafiyaa Alhabar Boryaa har ma tee taamey kaŋ goo war cewey ra.

¹⁶ Haya kul kaŋ no, war ma naanaa zaa kaŋ ti koraa, a ga war faaba war ma boro laalaa kaŋ ti Ibilisi biraw diinantey kul wii.

¹⁷ War ma hallasiroo guuru fuulaa mo daŋ. War ma Irkoy Hundoo takubaa zaa, maanaa Irkoy meeŧennoo.

¹⁸ Wa Irkoy ŋaaray waati kul nga Hundoo albarkaa ra nda ŋaaray nda suurandiyana dumi

kul, war ma hanna cijin nda zaari ka gaabandi a ga. War ma Irkoy suurandi nga boro henanantey kul se,

¹⁹ ka njaaray agay mo se, hala waati kaŋ ay ga ŝelan, Irkoy m'ay noo taka kaŋ nda ay ga Alhabar Boryaa sirroo har kaaray.

²⁰ Alhabar Boryaa woo se ay tee dontokaw, nga se ay goo gaalayan ra. Wa Irkoy njaaray hala ya hin k'a har kaaray, sanda takaa kaŋ ay ga hima k'a tee.

Fooyan kokorantaa

²¹ Sohō war mo ma hayaa bay kaŋ ra ay goo, nda woo kaŋ ay g'a tee, ir armaa, ir baakaa nda ir Koyoo goykaw laadirantaa Tišik g'a har war se.

²² Ya nka cere-cere k'a sanba war do hala war m'ir misoo bay, de mo a ma war biney dan.

²³ Ir Baaba Irkoy nda ir Koyoo Isa Almasihu ma alaafiyaa, nda bajoo, nda naanaa noo ir armey se.

²⁴ Irkoy anneemaa ma bara borey kul bande kaŋ ga baa ir Koyoo Isa Almasihu nda baji kaŋ si ben.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 29 Jan 2022

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328